

ných předpisů německého práva, jež tuto otázku řeší. § 989 obč. zák. nelze použítí jednak proto, že nebylo vymíněno placení ve zlatě, tedy placení ve zlatých mincích, jednak proto, že již neběží o měnu jen znehodnocenou, nýbrž o novou zákonnou úpravu měnových poměrů, ve které poměr staré a nové měny byl rozřešen zákonnou cestou. Tato zákonná úprava cizí měny postihuje, jak bylo dovedeno, žalobce, když smlouvu uzavřel v cizí měně a když se smluvně proti takovým změnám nezajistil. Nejde tu proto ani o obohacení, jako by nebylo šlo o obohacení ani na straně žalobcově, kdyby se byly poměry měnové utvářely v jeho prospěch, nehledíc k tomu, že žalobce ani o tento právní důvod žalobu neopíral. Nemůže se tedy žalobce domáhati ani částky, která by se vnitřní hodnotou rovnala tomu, co sám žalovaný zaplatil. Příslušný konečný návrh, který v tomto smyslu činí žalobce v dovolání, nebyl v odvolání. K tvrzení žalobcovu, že žalovaná dostala od zdejšího státu 50 milionů Kč k vyřízení nároků tuzemských pojištěnců, nelze přihlížeti, protože je to pro opravné řízení nedovolená novota. Nelze se zabývat ani hospodářsko-politickými úvahami dovolání, jmenovitě o smyslu pojišťovacího regulativu a o premiových rezervách. Tyto předpisy mají sloužiti ochraně nároků pojištěnců, netýkají se však rozsahu těchto nároků, které jsou upraveny smlouvou, a pokud jde o otázky měnové, příslušnými předpisy měnovými. Nerozhoduje konečně ani to, jak žalovaná uspokojila své říšskoněmecké pojištěnce a jak byly příslušné otázky posuzovány tím neb oním soudem v jiných sporech.

Čís. 13194.

Pokud se záruční prohlášení peněžního ústavu veřejně účtujícího k zajištění veřejnoprávních nároků ve smyslu vládního nařízení ze dne 22. prosince 1918, čís. 87 sb. z. a n. (odst. 5 prováděcího nařízení ze dne 18. ledna 1919, čís. 46 sb. z. a n.) vztahuje i na dávku z majetku a z přírůstku na majetku.

Zaručil-li se peněžní ústav jen do určité výše, ručí jen za daně a dávky v té výši, nikoliv i za jejich příslušenství, vyplývající z této částky.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1934, Rv I 1161/32.)

Žalovaná banka převzala písemným prohlášením ze dne 21. dubna 1920 záruku za Ludvíka A-a za všechny daně a přirážky, jež mu byly nebo budou předepsány, až do výše 10.000 Kč. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se československý stát na žalované bance zaplacení 10.000 Kč a to daň z příjmu za 1920 — 1.820 Kč 70 h, daň výdělková za 1920 — 1.056 Kč, daň z obratu za 1920 — 700 Kč, dávka z majetku 6.464 Kč. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci na daních 3.576 Kč 20 h s 5% úroky od 26. října 1926, nikoliv však i dávku z majetku, maje za to, že nebyla kryta záručním prohlášením. Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud vyhověl částečně odvoláním obou stran a změnil rozsudky nižších soudů v ten rozum, že je žalovaná povinna zaplatiti žalobci 10.000 Kč s 5% úroky od 17. března 1928.

Důvody:

Dovolání žalované strany není opodstatněno ve věci samé. Je nerozhodno, kdy se počalo promlčení daní připadajících na rok 1920, protože správně bylo poukázáno v rozsudcích nižších soudů k tomu, že promlčení bylo podle § 6 zákona z 18. března 1878 č. 31 ř. z. přerušeno náhradním doručením platebních rozkazů, k němuž podle rozsudku procesního soudu došlo 28. listopadu 1924. K tomu žalovaná ve svém odvolání vůbec nepřihlížela. Podle druhého odstavce cit. § 6 počala běžeti nová promlčení lhůta uplynutím onoho správního roku, ve kterém byla strana vyzvána k zaplacení, čemuž zajisté odpovídá doručení platebních rozkazů, v souzeném případě tedy začátkem roku 1925. Bylo by tedy došlo k promlčení koncem roku 1930, kdyby zatím nebylo došlo k novému jeho přerušení platební výzvou ze dne 19. listopadu 1929 podle § 282 zákona č. 76/27 sb. z. a n. Žalovaná neprávem se dovolává § 1497 obč. zák., protože tu platí speciální ustanovení citovaných již zákonů také v otázce přerušení promlčení.

Bylo však ve věci vyhověti dovolání žalující strany. Správně se v něm poukazuje k účelu, jemuž podle zjevné a doznané vůle stran garanční prohlášení mělo sloužiti. Podle odstavce I žaloby, jehož obsah byl v žalobní odpovědi uznán za správný, šlo o to, by bylo lékárníku Ludvíku A-ovi umožněno vystěhovati se do ciziny. Šlo tedy o opatření ve smyslu vládního nařízení ze dne 22. prosince 1918, čís. 87 sb. z. a n., a prováděcího nařízení z 18. ledna 1919, čís. 46 sb. z. a n. Tato nařízení týkala se zajištění veškerých daní s přírážkami a jiných veřejných dávek a jako zajištění připuštěna byla v odst. 5 prováděcího nařízení i záruka tuzemských peněžních ústavů veřejně účtujících. Taková prohlášení byla tehdy běžná a nemohlo býti pochybnosti o účelu, jemuž měla sloužiti. Uváží-li se, že v době vydání garanční listiny byla existence dávky z najetku stranám známa, že ručení v tomto směru nebylo ani vyloučeno ani omezeno, že bez jejího zajištění nebylo by se garančním prohlášením dosáhlo zamýšleného cíle, kdyby se totiž prohlášení to skutečně bylo týkalo jen daní a přírážek, jak to nyní vykládá žalovaná, a nikoli také jiných dávek, jež měla ona nařízení na mysli, nelze o tom pochybovati, že prohlášení je vykládati podle § 914 obč. zák. se zřetelem k uvedeným nařízením tak, že se týkalo i dávky z majetku a přírůstků na majetku. Za těch okolností nejde o výklad, který by se přičil předpisu § 1353 obč. zák., zvláště, ana zaručená částka stanovena byla pevnou hranicí, takže povaha nároků, za něž se žalovaná zaručila, měla pro ni jen podřadný význam.

V otázce úroků bylo dáti za pravdu žalované straně a v té příčině nebylo dovolání žalobkyně vyhověno v plném rozsahu. Se zřetelem k § 1353 obč. zák. jest totiž, pokud jde o rozsah zaručení, vykládati garanční listinu přesně v ten způsob, že se žalovaná zaručila jen do výše 10.000 Kč, že více od ní požadováno býti nemělo. Nic nenasvědčuje

tomu, že chtěla převzít záruku za daně a dávky v této výši a k t o m u ještě i za jejich příslušenství, vyplývající z této částky. Proto nejde již o úroky z veřejnoprávních fiskálních nároků, když celá částka byla těmito nároky vyčerpána, nýbrž o úroky způsobené prodlením žalované strany, pokud šlo o její ručební závazek povahy soukromoprávní, takže pro tyto úroky platí již předpis § 1480 obč. zák. a bylo tedy žalobkyni přiznati jen požadované 5% úroky za dobu tří let nazpět počínaje od žaloby, když žalovaná sama připustila v odvolání, že by měly býti úroky počítány za tři roky od rozsudku.

Čís. 13195.

K zániku směnečného dluhu zaplacením není třeba, by plátcí byla vydána kvitovaná směnka a po případě i protest pro neplacení.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1934, Rv I 1408/32.)

Na základě směnečného platebního příkazu byla povolena žalované firmě L. proti žalobci Adolfu B-ovi exekuce na svršky. Žalobu o nepřipustnost exekuce odůvodňoval žalobce tím, že po vzniku exekučního titulu byla vymáhaná pohledávka firmě L. zaplacená firmou Š. a že tím zanikla. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

Nejvyšší soud uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Žalobce odůvodňuje nepřipustnost exekuce nespornou skutečností, že směnečná pohledávka, na niž zní exekuční titul (směnečný platební příkaz), po jeho vzniku byla firmou J. Š. a spol. vymáhající věřitelce, žalované firmě bratří L. zaplacená a tím zanikla. Odvolací soud míní, že zaplacení nebrání dalšímu vedení exekuce firmou bratří L., poněvadž prý zevrubnější podrobnosti placení nejsou ze spisů zřejmé, zejména zda se placení stalo ve smyslu § 44 směn. zákona. Tomuto názoru však nelze přisvědčiti. Neboť směnky dal žalobce firmě Š. za účelem placení svého dluhu u této firmy a tato je předala firmě bratří L. za účelem placení svého dluhu u této firmy. Platila tedy firma Š. a spol. firmě bratří L. svůj dluh, ale současně i směnečný dluh žalobcův a nemá firma bratří L. proti žalobci ze směnečného platebního příkazu nic k požadování, poněvadž měla proti žalobci a proti firmě Š. jedinou společnou pohledávku. Nerozhodným jest, nežádala-li firma Š. podle § 4 směn. zák. vydání kvitované směnky i s případným protestem pro neplacení, neboť to jest jen právem platícího dlužníka a není ani podstatnou součástí placení (§ 1412 obč. zák.), ani předpokladem zániku pohledávky (§ 1411 obč. zák.). Žalovaná strana odůvodňuje své oprávnění k vedení exekuce tím, že jí firma Š. za sporu postoupila (§ 1392 obč. zák.) svou pohledávku za žalobcem, jenž o tom byl dopisem ze dne 30. října 1931 uvědoměn. Okolnost ta jest bezpodstatná, an exekuční titul (směnečný platební příkaz) nezní ve prospěch firmy Š. jako vymáhající věřitelky a nemůže proto firma bratří L. ani jako postupník vymáhati exekučně pohledávku, pro niž není vůbec